

Tips och råd

För dig som ska, planerar eller redan tar emot kvotflyktingar

Foto: Ida Ling Flanagan

Förord

Tips och råd är framtaget av projekt SMAK (Stärkt mottagande av kvotflyktingar). Det är ett samarbetsprojekt mellan Migrationsverket och länsstyrelserna i Gävleborg, Kronoberg, Norrbotten, Stockholm och Värmland. Projektet är medfinansierat av Europeiska flyktingfonden.

Detta material är tänkt att bidra till en ökad kunskap om vidarebosättning av flyktingar. Det ger en beskrivning av hur det går till att ta emot kvotflyktingar, vem som ansvarar för olika delar och tips och råd för att underlätta kommunens mottagande. Jag hoppas det ska vara till nytta och bidra till att underlätta ert dagliga arbete.

Projektledare

Evie Wimmer

Innehåll

Förord	2
Flyktingsituationen i världen	4
Den svenska flyktingkvoten	5
Vem blir kvotflykting?	5
Nya förutsättningar för kommunanvisningar	6
Särskilda behov	7
Från uttagning till bosättning	8
Stöd i mottagandet	12
Statlig ersättning	14
Vill du veta mer?	16
Bilagor	17

Flyktingsituationen i världen

UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees) bedömer att 65,6 miljoner människor befinner sig på flykt i världen. Av dem bedömer UNHCR att 1,2 miljoner är så utsatta att de bör tas emot i ett tredje land, det vill säga vidarebosättas. UNHCR strävar efter att skydda de drygt 12 miljoner människor som kommer i kontakt med dem och att hjälpa flyktingarna att återuppbygga sina liv i en trygg och säker miljö. Ett sätt att göra det på är att ge flyktingarna en möjlighet att vidarebosättas till ett annat land inom ramen av ett lands flyktingkvot. Därav begreppet kvotflykting.

Foto: UNHCR/F. Noy

Vidarebosättning blir ett alternativ när FN:s flyktingorgan UNHCR bedömer att alla andra möjligheter är uttömda, som bosättning i värdlandet och återvändande till hemlandet. Att bli vidarebosatt till ett annat land ger flyktingarna en laglig möjlighet att skapa sig ett nytt liv i ett annat land och att komma till sitt nya hemland på ett säkert sätt. När det gäller asylsökande så måste de själva ta sig till det land de vill eller kan söka skydd i. Det innebär att många är tvingade att ta riskabla vägar för att söka skydd i Europa.

Kvotflykting

Person som genom organiserad överföring kommer till ett asylland inom ramen för dess flyktingkvot med rätt att bosätta sig där permanent.

Den svenska flyktingkvoten

Sverige har tagit emot kvotflyktingar sedan 1950 och är ett av de länder som har längst och mest erfarenhet av detta. Kvoten har de senaste åren legat på 1 900 personer, men 2018 har antalet platser utökats till 5 000.

Varje år ger regeringen Migrationsverket i uppdrag att ta ut och överföra (vidarebosätta) kvotflyktingar till Sverige. Arbetet sker sedan i nära samarbete med UNHCR som också ger förslag på vilka länder och nationaliteter som årets kvot bör fokusera på och där en insats från Sverige kan göra mest nytta.

Länder som tog emot kvotflyktingar (2015)

Argentina, Australien, Belgien, Bulgarien, Chile, Danmark, Finland, Frankrike, Island, Irland, Japan, Kanada, Liechtenstein, Luxemburg, Nederländerna, Norge, Nya Zeeland, Portugal, Rumänien, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ungern, Uruguay, USA, Vitryssland, Österrike.

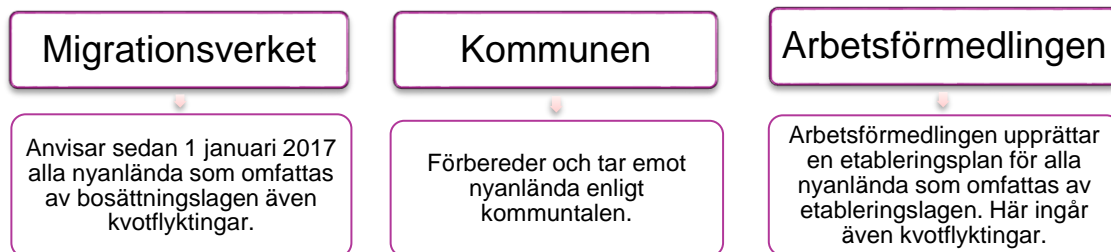
Vem blir kvotflykting?

Vem som helst kan inte bli kvotflykting, men en kvotflykting kan vara vem som helst. Det finns många anledningar till att någon måste fly från sitt hemland. För att bli uttagen på den svenska flyktingkvoten ska personen klassas som flykting eller alternativt skyddsbehövande enligt svensk lag och vara registrerad hos UNCHR. Det innebär att personen ska

- ha välgrundade skäl att vara rädd för förföljelse på grund av
 - ras
 - nationalitet
 - religiös eller politisk uppfattning
 - kön
 - sexuell läggning eller
 - tillhörighet till viss samhällsgrupp.
- riskera att straffas med döden
- riskera att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning
- som civilperson löpa allvarlig risk att skadas på grund av väpnad konflikt
- inte kunna återvända till hemlandet på grund av väpnad konflikt eller på grund av svåra motsättningar i hemlandet
- känna välgrundad fruktan för att utsättas för allvarliga övergrepp
- inte kunna återvända till sitt hemland på grund av miljökatastrof.

Nya förutsättningar för kommunanvisningar

Från och med den 1 mars 2016 då den nya bosättningslagen trädde i kraft är alla kommuner skyldiga att ta emot nyanlända för bosättning. Syftet med den nya bosättningslagen (2016:38) är att förbättra nyanländas möjligheter att komma in i samhället och på arbetsmarknaden. Bosättningslagen omfattar nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd som flyktingar eller annan skyddsbehövande enligt vissa bestämmelser i utlänningslagen (2005:716) samt anhöriga till dessa personer. Anvisningar till kommunerna omfattar nyanlända som vistas i anläggningsboenden men även kvotflyktingar. Sveriges organiserade mottagande av nyanlända med uppehållstillstånd sker via anvisning. Det är Migrationsverket som anvisar nyanlända personer till kommunerna som sedan ska ta emot dem och ordna boende utifrån behov.

Hur många nyanlända varje kommun ska ta emot beror på kommunens storlek, arbetsmarknadsläge, det sammantagna mottagandet av nyanlända och ensamkommande barn samt hur många asylsökande som redan vistas i kommunen. Regeringen kommer utifrån Migrationsverkets prognos att besluta om antalet som ska omfattas av anvisningar för bosättning under det kommande året samt fördelningen på länsnivå. Länsstyrelserna kommer att fastställa antalet som ska anvisas inom respektive län genom kommunalen. Genom att kommunerna i förväg får besked om kommunal för det kommande året har de möjlighet att planera för mottagandet. Vid stora förändringar i mottagandebehovet kan länstalen revideras, men målsättningen är att så endast ska ske i undantagsfall.

En avgörande faktor så att den svenska modellen för att ta emot kvotflyktingar ska fungera, är ett väl fungerande samarbete med kommunerna. Det beror på att Sverige – till skillnad från många andra länder – bosätter kvotflyktingen direkt i kommunen och inte via ett transitboende (förläggning) eller liknande.

[Lag \(2016:38\) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning](#)

[Läs mer om etableringsplaner på Arbetsförmedlingens webbplats](#)

[Lagen \(2010:197\) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare](#)

Särskilda behov

Bosättningslagen omfattar nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd som flyktingar eller annan skyddsbehövande enligt vissa bestämmelser i utlänningslagen (2005:716) samt anhöriga till dessa personer. Anvisningar till kommunerna omfattar nyanlända som vistas i anläggningsboenden och kvotflyktingar. De nyanlända kan ha särskilda behov och kommunen ska kunna ta emot personer som är i behov av

- specialistvård
- ett särskilt anpassat boende eller
- andra stödinsatser för personer med funktionsnedsättning.

Specialistvård

Det handlar oftast om högteknologisk sjukvård, exempelvis specialiserad hjärt- och lungsjukvård, transplantationer eller dialys. Det kan också handla om vård i livets slutskede eller specialiserad psykiatri, exempelvis akutverksamhet med slutenvårdsresurser och utredning av vissa neuropsykiatriska tillstånd och behandlingsinsatser.

Särskilt anpassat boende

Ett anpassat boende kan vara en

- handikappanpassad lägenhet
- lägenhet på markplan eller
- fastighet med tillgång till hiss.

Andra stödinsatser

Stödinsatser kan handla om stöd enligt Socialtjänstlagen eller lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS), som personlig assistans, bostad med särskild service eller färdtjänst. Men också stöd av arbets-terapeut, kurator, sjukgymnast eller psykolog.

Särskilt behov

Den nyanlända kvotflyktingens särskilda behov kan vara permanent men det kan även vara av övergående natur, som behov av en operation, tillgång till rätt medicinering eller hjälpmedel.

I flyktingkvoten ingår också akutfall där Migrationsverket snabbt behöver få fram en kommunplats till kvotflyktingen. Det kan till exempel handla om personer som snabbt behöver komma i säkerhet (risk för deportation eller frihetsberövande) eller personer i behov av akut sjukvård som de inte kan få i de länder de vistas.

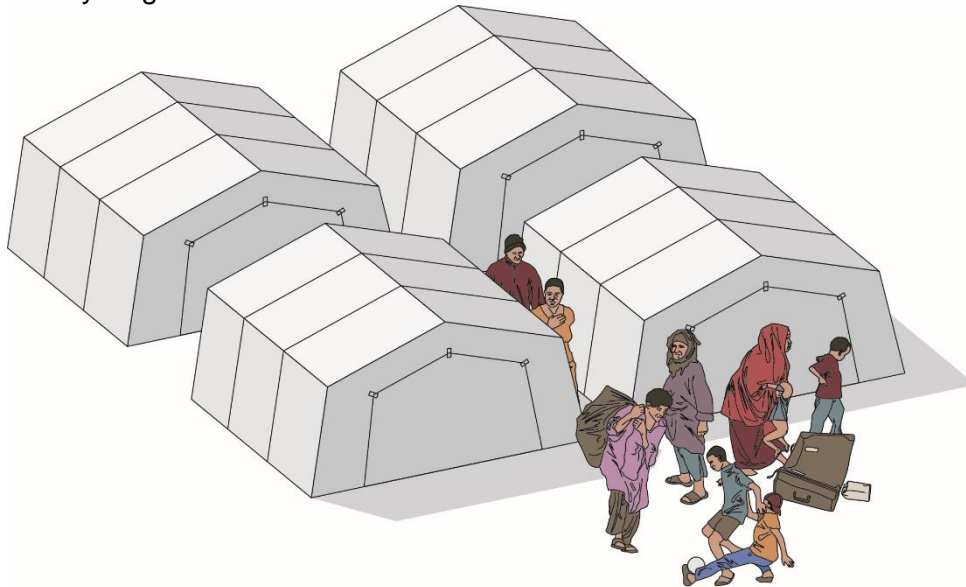
[Socialtjänstlagen](#)

[Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade \(LSS\)](#)

Från uttagning till bosättning

Årlig flyktingkvot

Riksdagen beslutar varje år om hur mycket pengar Sverige ska avsätta för att ta emot kvotflyktingar. Migrationsverket får därefter regeringens uppdrag att ta ut och överföra flyktingarna.

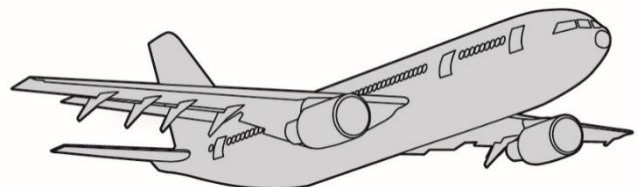

Uttagning

UNHCR föreslår vilka personer som ska prövas för vidarebosättning till Sverige. Migrationsverket prövar varje person utifrån svensk lag och ger dem som bedöms vara flyktingar permanent uppehållstillstånd.

Akutfall

Sverige erbjuder ett visst antal akutplatser varje år där prövning och bosättning görs med förtur eftersom flyktingar ibland snabbt kan behöva komma i säkerhet.

Inför resan

För alla som tas ut förbereds bostad och introduktion i en kommun. Resan till Sverige ordnas av Migrationsverket med hjälp av International Organization for Migration (IOM). Många kvotflyktingar landar på Arlanda. Därifrån reser de direkt vidare till sina olika kommuner.

Ett nytt liv

I kommunen börjar kvotflyktingens nya liv. Tillsammans med Arbetsförmedlingen gör de vuxna en plan för sin etablering i arbetslivet där bland annat kommunens svenskundervisning och samhällsorientering ingår. Barnen börjar i skolan eller förskolan.

Roller och ansvar

Riksdagen

Riksdagen beslutar om att Sverige ska ta emot kvotflyktingar.

Länsstyrelsen

Länsstyrelserna medverkar till att det finns beredskap hos kommunerna att ta emot nyanlända. Länsstyrelserna kommer att fastställa antalet nyanlända som ska anvisas inom respektive län genom kommuntalen. De ska också främja regional samverkan och följa upp organisering och genomförande av insatser för nyanlända på regional och kommunal nivå.

UNHCR

UNHCR är ett FN-organ vars uppdrag bland annat är att ge hjälp och skydd, övervaka flyktingsituationen i världen och bedöma vilka flyktingar som har störst behov av vidarebosättning till ett annat land. Det är UNHCR som föreslår enskilda individer eller grupper av flyktingar för länder som har kommit överens om att ta emot kvotflyktingar, till exempel Sverige.

Foto: UNHCR/J. Kohler

Migrationsverket

Migrationsverket ansvarar för uttagning, anvisning och överföring av kvotflyktingar. Verket genomför en utredning och bedömer kvotflyktingens behov av skydd enligt svensk lagstiftning. Processen är i princip densamma som vid en asylprövning i Sverige. Skillnaden är att kvotflyktingarna inte har kunnat resa till Sverige för att ansöka om asyl.

Prövningen kan ske på plats i ett läger (delegationsuttagning), eller utifrån den intervju och det material som UNHCR skickar till Migrationsverket (dossieruttagning).

Om det är möjligt genomför personal från Migrationsverket och representanter för mottagande kommuner förberedande insatser för kvotflyktingarna inför mötet med det nya hemlandet, ett så kallat Sverigeprogram eller en kortare workshop. Läs mer om Sverigeprogram på sidan 13.

Delegationsuttagningar

Vid en delegationsuttagning reser Migrationsverket till det land där flyktingarna finns och intervjuar dem för att sedan kunna bedöma om de kan få permanent uppehållstillstånd.

Dossieruttagningar

En dossieruttagning innebär att UNHCR skickar underlag till Migrationsverket som sedan fattar beslut om flyktingen kan få permanent uppehållstillstånd i Sverige.

Anvisning till kommun

En förutsättning för att kvotflyktingen ska kunna resa till Sverige är att en kommun har möjlighet att ta emot honom eller henne.

Migrationsverkets bosättningsenhet matchar och anvisar kvotflyktingen till kommun och ett anvisningsbeslut samt ett bosättningsunderlag skickas till berörd kommun. Detta underlag är framtaget utifrån UNHCR:s underlag och eventuella intervjuer som Migrationsverket har genomfört vid delegationsuttagningarna. Syftet med bosättningsunderlaget är att kommunen lättare ska kunna förbereda sitt mottagande. I bosättningsunderlaget finns även information om preliminärt mottagningsdatum samt vilken flygplats kvotflyktingen anländer till.

Resan till Sverige

Migrationsverket ordnar kvotflyktingarnas resa till Sverige med hjälp av International Organization for Migration (IOM) som bokar resan och hjälper flyktingen på plats i vistelselandet. När resan är bokad informerar Migrationsverket kommunen om kvotflyktingens resväg och ankomsttid till Sverige.

Svenska ambassader och konsulat i de länder där flyktingarna finns hjälper till att utfärda tillstånd och ser till att flyktingarna får nödvändiga resehandlingar. Alla som får uppehållstillstånd i Sverige får ett

uppehållstillståndskort som är ett bevis på att personen har tillstånd att vara i landet. Men alla kvotflyktingar hinner inte få ett uppehållstillståndskort innan de kommer till Sverige. Anledningen kan vara att det inte finns en svensk ambassad eller generalkonsulat som kan utfärda kortet i det land där flyktingarna befinner sig eller att det handlar om ett akutfall där flyktingen snabbt har fått lämna landet innan ett kort har blivit utfärdat.

Kommunen

Kommunerna ansvarar för att ta emot kvotflyktingarna. De praktiska förberedelserna inför och kring mottagandet sker ofta i samverkan mellan flera verksamheter inom kommunen och ibland även i samarbete med andra aktörer. Kommunen ansvarar för att hämta kvotflyktingen vid ankomsten till Sverige och ska också meddela Migrationsverket att flyktingen har kommit.

Foto: UNHCR/J. Bävman

Folkbokföring

För att kunna folkbokföra sig i Sverige behöver kvotflyktingen ett uppehållskort. Har de inte fått detta innan resan till Sverige behöver kommunen så snart som möjligt efter flyktingens ankomst till Sverige hjälpa denne att boka in en tid på Migrationsverket för att få ett kort utfärdat.

Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingen upprättar en etableringsplan tillsammans med kvotflyktingen och beslutar om etableringsåtgärter. Etableringsplanen ska innehålla svenska för invandrare, samhällsorientering och aktiviteter för att underlätta och påskynda flyktingens etablering i arbetslivet.

Stöd i mottagandet

Framförhållning och gemensam planering kan bidra till ett bra mottagande. En tidig planering ger kommunen förutsättningar för att förbereda skola, se över sin bostadssituation och informera andra aktörer som är berörda vid ett mottagande. Den skapar även möjligheter till samverkan mellan kommunerna själva, som samordnade insatser av samhällsorientering på modersmål och liknande.

Tips!

Både Migrationsverket och länsstyrelsen kan bjuda in till olika möten för att informera om nästa års flyktingkvot, vilket ger kommunen möjlighet att vara med i ett tidigt skede och planera. Passa på att delta vid dessa möten, konferenser och workshoppar.

Samverkan mellan kommuner

Vid till exempel en planeringsträff för mottagande kan kommunerna redan i ett tidigt skede få veta ungefär när kvotflyktingarna kan tänkas komma till Sverige utifrån när Migrationsverkets uttagningar är planerade under året. Det ger kommunerna i ett län möjlighet att samarbeta kring mottagningen.

Tips!

Nedan finns förslag på aktiviteter som kommuner kan ha ett samarbete kring. I län där flera kommuner har tagit emot flyktingar från samma uttagning har de till exempel haft ett samarbete för att

- ta emot kvotflyktingarna vid ankomsten
- ge samhällsinformation (fortsättning av Sverigeprogrammet) efter någon vecka för hela gruppen
- planera samhällsorientering
- förbereda kurser i svenska för invandrare eller annan vuxenutbildning
- nyttja tolkresurser, assistenter, modersmåls lärare med mera.

Mentorskommuner

Det finns kommuner som har tagit emot kvotflyktingar under många år och som har hittat för dem fungerande arbetssätt när det gäller mottagandet. Att vara mentorskommun innebär att kommunen är villig att ta emot frågor via telefon eller mejl samt studiebesök från andra kommuner som kanske inte har någon vana av att ta emot kvotflyktingar eller kommuner som vill få tips om andra arbetssätt och metoder. Kontakta gärna någon eller några mentorskommuner för tips, råd och stöd. De har erfarenhet av att ta emot kvotflyktingar och kan vara ett bollplank vid frågor om mottagande. Som bilaga till detta dokument finns en lista över kommuner som är mentorskommuner.

Sverigeprogram

När det är möjligt genomför Migrationsverket förberedande insatser, så kallade Sverigeprogram, eller kortare workshops för att förbereda kvotflyktingarna inför deras ankomst till Sverige. De syftar till att göra flyktingarna mer delaktiga i sin vidarebosättning.

I Sverigeprogrammet ingår information om vad vidarebosättning innebär och vad som händer när kvotflyktingen kommer till en svensk kommun. Under Sverigeprogrammet ges också övergripande samhällsinformation utifrån vad flyktingarna vill veta innan de ska resa till Sverige.

Foto: Migrationsverket

Migrationsverket genomför två till tre Sverigeprogram om året. Det betyder att alla kvotflyktingar som blir uttagna på den svenska flyktingkvoten inte får möjlighet att delta. Ibland kan Migrationsverket istället anordna kortare workshoppar vid de delegationsuttagningar som verket genomför under året. Då får flyktingarna en kortare introduktion och möjlighet att ställa frågor om vad det innebär att vidarebosättas till Sverige direkt efter att de har fått ett beslut om uppehållstillstånd. Det är nu tio år sedan de förberedande insatserna utvecklades och därför ska de ses över på nytt. Under 2018 planerar Migrationsverket att utveckla både de förberedande insatserna och det skriftliga materialet. Under tiden kommer uttagna kvotflyktingar att få skriftlig information om Sverige.

Tips!

I ett Sverigeprogram kan även kommuner delta. Kommuner som vill medverka i ett Sverigeprogram förväntas också ta emot flyktingar ur den aktuella gruppen som Sverigeprogrammet genomförs för. Det ger kommunen möjlighet att träffa de kvotflyktingar de ska ta emot. Kommunen kan även lägga upp

målgruppsanpassad information om kommunen på informationsverige.se,
länsstyrelsernas portal för nyanlända.

Anmälan till ett Sverigeprogram sker via en intresseanmälan till
Migrationsverket. Intresseanmälan finns att hämta på Migrationsverkets
webbplats mellan november och januari.

Statlig ersättning

Kommuner har rätt till statlig ersättning för vissa kostnader de har i samband med mottagandet av kvotflyktingar. Vissa ersättningar betalas ut utan ansökan och vissa behöver kommunerna själva ansöka om. Här hittar du information om statlig ersättning som endast avser kvotflyktingar och länkar till utförligare information om annan statlig ersättning som kvotflyktingar också omfattas av.

Foto: Migrationsverket

Ersättning från Migrationsverket

Kommuner har rätt till statlig ersättning enligt förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar som kvotflyktingar också omfattas av. Vissa ersättningar betalas ut utan ansökan och vissa behöver kommunerna själva ansöka om. Se länkar till utförligare information.

Ersättningar som avser endast kvotflyktingar är initiala kostnader i samband med mottagningen och kan beviljas i mån av tillgång på medel.

Statlig ersättning som endast avser kvotflyktingar är till exempel

- ✓ resekostnader för hämtning av kvotflyktingar från flygplatsen till bostaden
- ✓ resekostnad för att ordna uppehållstillståndskort hos Migrationsverket
- ✓ resekostnad för att hämta id-kort hos Skatteverket
- ✓ personalkostnader vid hämtning utöver ordinarie arbetstid, dvs. övertid
- ✓ mat för första dygnet
- ✓ kostnader för vinterkläder vid ankomsten till Sverige under perioden den 1 oktober till 31 mars (endast de nödvändigaste ytterkläderna)
- ✓ tolkkostnader under första tiden i Sverige (upp till fyra månader)

- ✓ basutrustning i hemmet i avvaktan av hemutrustningslånet via Centrala studiestödsnämnden (CSN), dvs. endast det mest nödvändiga för att klara vardagen
- ✓ kostnader för försörjningsstöd månaden efter mottagningsdatum (från och med månad två) till och med att kvotflyktingen fått sitt uppehållstillståndskort
- ✓ ersättning för insatser för personer eller familjer med särskilda behov i syfte att underlätta mottagandet i en kommun, s.k. resursperson. Denna ersättning betalas ut om kommunen i samband med anvisningen har fått ett så kallat förhandsbeslut.

Kommunen kan inte få ersättning för kostnader som ska täckas av andra statliga ersättningar. Kommunen kan inte heller få ersättning för

- ✗ teknisk och elektronisk utrustning som TV, dator, dammsugare, vattenkokare, mikrovågsugn m.m.
- ✗ telefon eller mobiltelefon
- ✗ telefonkort
- ✗ busskort
- ✗ moms
- ✗ försörjningsstöd (förutom den tid som anges ovan fram till dess att personen har fått sitt UT-kort).

För mer övergripande information om vilka andra statliga ersättningar som finns, se [informationsbladet om ersättningar för personer med uppehållstillstånd](#). Ytterligare information om samtliga typer av statlig ersättning för flyktingmottagandet hittar du på [Migrationsverkets webbplats](#).

Ersättning från länsstyrelsen

Kommunerna kan söka medel enligt 37 § i ersättningsförordningen hos länsstyrelsen för att utveckla sitt arbete i flyktingmottagandet. De senaste åren har pengarna i huvudsak gått till insatser som skapar och förbättrar beredskap för en ökad mottagningskapacitet i kommunerna. Länsstyrelsen har möjlighet att lämna ersättning till kommuner, men det är regeringen som pekar ut de prioriterade områdena.

[Läs mer om ersättning från länsstyrelsen.](#)

Tips!

Utse gärna någon som ska vara ansvarig för att ansöka om statlig ersättning, det vill säga ansöka om ersättning för kostnader som kommunen haft. Koppla gärna in en ekonom och sätt er in i frågan. Det lönar sig att ha kunskap och kompetens kring detta.

Vill du veta mer?

Om vidarebosättning och mottagande av kvotflyktingar

<http://www.migrationsverket.se/kvot>

<http://www.migrationsverket.se/resettlement>

<http://www.unhcr.org/pages/4a16b1676.html>

Projekt Landa – Utveckling av mottagandet av kvotflyktingar i Gävleborgs län

<http://www.landagavleborg.se>

Filmen: Rain is beautiful

En somalisk flyktings resa från Libyen till Sandviken

<https://www.youtube.com/watch?v=Zw7n4DE6poc>

Projekt Före och efter: Nya perspektiv på vidarebosatta flyktingars integrationsprocess

<http://www.mah.se/Forskning/Sok-pagaende-forskning/Before-and-after--->

[New-perspectives-on-resettled-refugees-integration-process/](http://www.mah.se/Forskning/Sok-pagaende-forskning/Before-and-after---New-perspectives-on-resettled-refugees-integration-process/)

Projekt Begripligt hela vägen – Stöd riktat direkt mot nyanlända barn eller familjer som kommit som kvotflyktingar, ERF-projekt Strömsunds kommun

<http://www.begripligt.nu/>

Projekt Barnintroduktion i Jämtlands län – ERF-projekt Strömsunds kommun. Handboken *Det bästa för barnen – introduktion och mottagande av nyanlända*

<http://www.barnintro.se>

Röster från kvotflyktingar i Västerbotten – En förstudie om kvotflyktingars upplevelser av etableringsprocessen

<http://www.lansstyrelsen.se/vasterbotten/Sv/manniska-och-samhalle/integration/publikationer-och-rapporter/Pages/default.aspx>

SHARE Project, Led by ICMC and co-financed by the European Commission

<http://www.resettlement.eu/page/welcome-share-network>

Bilagor

- 1) Steg för steg – en kort lathund om hur en kommun går tillväga för att ta emot kvotflyktingar.
- 2) Checklista – ett exempel på en checklista som innehåller tips om vad en kommun bör tänka på före och efter ett mottagande av kvotflyktingar.
- 3) Mentorskommuner – en lista över de kommuner som har erfarenhet av att ta emot kvotflyktingar och som vill dela med sig av goda råd och tips.

Bilaga 1

Steg för steg

Vi vill ta emot kvotflyktingar i vår kommun, hur går vi tillväga?

1. Om din kommun vill ha information om mottagandet av kvotflyktingar se på Migrationsverkets hemsida under andraaktörer- kommuner.
2. Ta kontakt med bosättningsenheten och tala om att ni önskar ta emot kvotflyktingar inom ramen för ert kommunal. Anmäl lediga bostäder på Migrationsverkets hemsida.
3. Migrationsverket matchar och anvisar kvotflyktingarna utifrån kommunalen. Bosättningsunderlag och beslut om anvisning skickas till kommunen. I anvisningen finns ett preliminärt mottagningsdatum för mottagande av kvotflyktingen
1. Förbered boendet innan flyktingens ankomst. Planera eventuell anpassning av bostaden och förse den med en grundutrustning. En grundutrustad lägenhet kan se väldigt olika ut i kommunerna. Ni kan även kontakta Migrationsverket för att få information om vilken utrustning ni kan få statlig ersättning för. Flyktingen kan även ansöka om hemutrustningslån via CSN.
2. Migrationsverket meddelar er om kvotflyktingens ankomstdag, tid och flightnummer senast en vecka innan kvotflyktingen anländer till Sverige.
3. Ni möter kvotflyktingen på flygplatsen och åker med till bostaden. Om det är flera kommuner i ditt län som tar emot kvotflyktingar från samma uttagning så kan det vara bra om ni har ett gemensamt mottagande vid ankomsten.
4. När flyktingen är på plats i bostaden, berätta om vad som kommer att hända under den närmaste tiden. Tänk på att resan kan ha varit lång och påfrestande och att för mycket information kan bli överväldigande.
5. Meddela Migrationsverket och andra berörda aktörer att flyktingen har anlänt.

Tips!

- a) Ta fram en strategi för hur ni ska informera olika aktörer och samarbetspartner om att kommunen ska ta emot kvotflyktingar. Förbered och förankra mottagandet hos aktörer och samarbetspartner.
- b) Ta fram en policy om hur ni löser flyktingarnas ekonomiska situation den första tiden. Ett förslag är att bevilja ekonomiskt bistånd de första dagarna.
- c) Fundera på hur ni vill ta emot vid flygplatsen. Vilka ska eller bör vara med? Många kommuner väljer att utse en kontakt- eller resursperson för kvotflyktingen, men det är inte självklart att flyktingen vill ha nära kontakter med landsmän och eventuella släktingar. Vissa flyktingar föredrar att ta emot och ge information via en tolk.
- d) Kontakta gärna någon eller några mentorskommuner för tips, råd och stöd.

Bilaga 2

Exempel på checklista

De lokala förutsättningarna för att ta emot kvotflyktingar i en kommun kan se olika ut och mottagandet kan därför variera. Nedan finns ett exempel på en checklista som har tagits fram i samråd med kommuner som redan idag tar emot kvotflyktingar. Checklistan kan du använda som tips- och idébank inför mottagandet i din kommun. Skapa gärna en egen checklista utifrån underlaget.

Mottagande av nyanlända	
✓	Kommunicera mottagande till relevanta aktörer som den lokala Arbetsförmedlingen, bostadsföretag, sjukvård men också internt inom kommunen (skola, barnomsorg etc.).

Kontaktpersoner	
✓	Överenskommelse med lämpliga kontakter (till exempel anhörig till personen) om vad de kan hjälpa till med under de första veckorna efter mottagandet.
✓	Vid behov utse en särskild resursperson och förbereda en lista med uppgifter.

Boende	
✓	Regelbundet kontakta bostadsföretag om lediga lägenheter.
✓	Meddela Migrationsverket när det finns lediga lägenheter.
✓	Förbereda och följa upp eventuell anpassning av bostaden.
✓	Inhandla eller beställa möbler och husgeråd (basutrustning för första tiden).
✓	Handla mat för de första dagarna.
✓	Ordna avtal om el och hemförsäkring.
✓	Beställa och kontrollera att eventuella hjälpmedel till individen finns på plats.

Information till samarbetspartner eller enheter inom kommunen innan familjen kommer	
✓	Informera den lokala Arbetsförmedlingen om vuxna personer som ska ingå i etableringen.
✓	Ge information om familjen till den enhet som ansvarar för ekonomiskt bistånd; antal personer, språk, namn, ålder, adress och ankomstdatum.
✓	Informera aktuell vårdcentral om behov av hälsoundersökning, ange antalet barn, vuxna och ålder. Eventuellt boka tid.
✓	Informera barn- och utbildningsförvaltningen för plats i förskola, grundskola eller gymnasium.
✓	Informera socialtjänsten om det finns behov av stödinsatser.

Ekonomi	
Tänk på att spara alla kvitton och fakturor för att kunna ansöka om statlig ersättning.	
✓	Bevilja ekonomiskt bistånd för de första dagarna vid mottagandet i väntan på besökstid hos handläggare i kommunen. Utbetalning kan ske i form av kontanter eller via ett kontantkort.
✓	Förbereda en ansökan om hemutrustningslån hos Centrala studiestödsnämnden (CSN) innan familjen kommer. Familjen avgör efter ankomst om de vill tacka ja till detta.
✓	Behov av en extra resurs; kontakta Migrationsverket för eventuell ersättning. Dialog om ersättning för resursperson ska föras med Migrationsverket innan mottagandet. Detta eftersom Migrationsverket endast ger ersättning för extra resurs i särskilda fall och om det finns en överenskommelse om detta mellan kommunen och Migrationsverket innan anställning.

Inför ankomsten till flygplatsen	
✓	Erbjuda eventuella släktingar att följa med till flygplatsen när kvotflyktingarna kommer till Sverige.
✓	Ordna transport i samband med ankomsten.
✓	Boka tolk som ska finnas på plats på flygplatsen och följa med till bostaden.
✓	Ta fram informationsmaterial som lämnas till familjen vid ankomst, som karta, kommuninformation, turistguide och buss- och tågtidtabell.

Efter ankomst till Sverige	
✓	Informera om vad som kommer att hända den närmaste tiden.
✓	Informera om hemutrustningslån.

✓	Ordna telefonabonnemang.
✓	Boka möte med den lokala Arbetsförmedlingens etableringshandläggare.
✓	Följa med till affär, apotek, bibliotek med mera.
✓	Följa med till Skatteverket, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Boka tid vid behov.
✓	Följa med till Migrationsverket för att ordna uppehållstillståndskort om de inte redan har fått det.
✓	Göra en anmälan till svenska för invandrare.
✓	Informera om hälso- och sjukvård, hälsoundersökning, barnomsorg och skola, ekonomi etc.
✓	Hjälpa till med att stötta barn och föräldrar vid förskole- eller skolstart.
✓	Hjälpa till med att öppna ett bankkonto.
✓	Övrig information: Till exempel information om reklam och telefonförsäljning.
✓	Stödja kvotflyktingarna i att sköta ekonomin, betala hyra och lämna in ansökningar om etableringsersättning eller ekonomiskt bistånd.
✓	Informera bostadsföretaget om att personen eller familjen har kommit.
✓	Boka tid hos bostadsföretaget för information kring boendet och hyresregler.
✓	Ordna bostadskontrakt. Vid andrahandsuthyrning, överenskommelse om avstående från besittningsskydd. Skicka överenskommelsen med kopia på kontraktet till Hyresnämnden.
✓	Hjälpa till med att ansöka om bostadsbidrag.
✓	Informera och visa hur kollektivtrafiken fungerar.

Bekräftelse av ankomst	
✓	Informera Migrationsverket om att kvotflyktingarna har kommit genom att skicka in blanketten för bekräftelse.
✓	Meddela samarbetspartner att kvotflyktingarna är på plats.

Bilaga 3

Mentorskommuner

Heby kommun

Saleh Pirmosa
Integrationsamordnare
Arbetsmarknad och integration
Tel 0224-362 23 växel 0224-360 00
saleh.pirmosa@heby.se

Kontakta gärna Heby som är en av de kommuner i Uppsala län som har störst erfarenhet av mottagande av kvotflyktingar.

Kalmar kommun

Carolina Andersson
Introduktionshandläggare
Arbete och välfärd, Flykting & integration
0480-45 09 11
carolina.m.andersson@kalmar.se

Kontakta gärna Kalmar kommun för att få veta mer om arbetet med kvotflyktingar med särskilda behov, från en kommun med lång erfarenhet.

Kristinehamns kommun

Karin Eriksson
Integrationsstrateg
Integrationsenheten
Kommunledningsförvaltningen
0550-886 40
karin.eriksson1@kristinehamn.se

Kontakta Kristinehamns kommun om du vill veta mer om kvotmottagandet från en värmländsk kommun med lång erfarenhet.

Ljusdals kommun

Kenneth Forssell
Verksamhetschef
Integrationsverksamheten
Omsorgsförvaltningen
0651-181 63, 070-190 28 69
kenneth.forssell@ljusdal.se
Carina Nilsson Fredlund
070-560 72 46
carina.fredlund.nilsson@ljusdal.se

En kommun med lång erfarenhet av kvotmottagande. Kontakta gärna Ljusdals kommun som ingår i det internationella SHARE-projektet samt har erfarenhet av att arbeta med en planerad mottagning.

Luleå kommun

Magnus Johansson
Avdelningschef
Integrationsavdelningen
Arbetsmarknadsförvaltningen
0920-45 37 76, 070-223 00 97

magnus.johansson@amf.lulea.se

Kontakta gärna Luleå kommun för att få veta mer om ett framgångsrikt mottagande av kvotflyktingar med särskilda behov.

Ockelbo kommun

Anders Roth
Flyktingsamordnare
Integrationsenheten
0297-555 20, 070-160 41 99

anders.roth@ockelbo.se

Kontakta gärna Ockelbo kommun för att få veta mer om arbetet med att involvera det civila samhället i mottagandet av nyanlända och att arbeta med en planerad mottagning.

Sollefteå kommun

Jan Lundberg
Flyktingsamordnare
Integrationsenheten
0620-68 20 40, 070- 191 88 44

jan.lundberg@sollefteå.se

Åsa Vestman
0620-68 20 33

asa.vestman@sollefteå.se

Kontakta gärna Sollefteå kommun som har lång erfarenhet av kvotmottagande samt har deltagit i Sverigeprogram.

Strömsunds kommun

Elisabeth Lindholm
Utvecklingsledare
Resurscentrum Integration
Framtids- och utvecklingsförvaltningen
0670-161 67

elisabeth.lindholm@stromsund.se

Kontakta gärna Strömsunds kommun för att få veta mer om arbetet med nyanlända barn och ungdomar. Kommunen har deltagit i Sverigeprogram och tagit fram material för barn och ungdomar i Sverigeprogrammen. Samt samarbetar med SHARE.

Tingsryds kommun

Aferdita Doroci
Samordnare/handläggare
Individ- och familjeomsorgsenheten
0477-443 32

aferdita.doroci@tingsryd.se

Kontakta gärna Tingsryds kommun för att få veta mer om mottagandet av kvotflyktingar. Kommunen har även deltagit i Sverigeprogram.

Vimmerby kommun

Narges Sadeghi
Chef Integrationsenheten
Integrationsenheten
0492-76 90 09

narges.sadeghi@vimmerby.se

Kontakta gärna Vimmerby kommun för att få veta mer om deltagandet i Sverigeprogram.

Värmdö kommun

Annelie Cavalcanti
Flyktingstrateg
Arbetsmarknads- och flyktingenheten
08-570 471 65

annelie.cavalcanti@varmdo.se

Kontakta gärna Värmdö kommun för att få veta mer om mottagandet av kvotflyktingar i en kommun i Stockholms län.

Värnamo kommun

Kontakta gärna Värnamo kommun för att få veta mer om mottagandet av akutfall och mottagandet av kvotflyktingar med särskilda behov.

Åre kommun

Mattias Sjölundh
Enhetschef för inflyttarservice
Socialkontoret
0647-162 48

mattias.sjolundh@are.se

Kontakta gärna Åre kommun för samtal kring matchning till jobb.

Övertorneå kommun

Carina Ylipuranen
Arbetsmarknads- och integrationschef
Arbetsmarknads- och integrationsenheten
Kommunledningsförvaltningen
0927-720 17, 070-517 39 06

carina.ylipuranen@overtornea.se

Kontakta gärna Övertorneå kommun som har lång erfarenhet av att ta emot kvotflyktingar.

Vara kommun

Camilla Mahlberg

Integrationsstrateg

0512-311 25

camilla.mahlberg@vara.se

Kontakta gärna Vara kommun som har lång erfarenhet av att ta emot kvotflyktingar.